

Consultatieverslag Regels NFGOD

Inhoudstafel

1	INLEIDING	1
2	REACTIES OP DE ONTVANGEN INPUT.....	2
2.1	MARKTTESTEN	2
2.2	PREKWALIFICATIE & ONBOARDING	4
2.3	PRIJSZETTING	5
2.4	BIEDPARAMETERS	6
2.5	NFS EN INTERACTIE MET DE NETTARIEVEN	8
2.6	KOSTEN VOOR TESTEN.....	9
2.7	CONFIDENTIALITEIT	10
3	BIJLAGEN	11

1 Inleiding

Met de toevoeging van Artikel 4.1.17/6 in het Energiedecreet werd in 2021 een kader gecreëerd voor de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten door de distributienetbeheerder. Conform Artikel 2.3.23 van het Technisch Reglement voor Distributie van Elektriciteit (TRDE) dienen de distributienetbeheerders regels op te stellen voor de aankoop van deze diensten.

Conform Artikel 4.1.17/6 van het Energiedecreet en Artikel 1.2.4 §3 & §5 van het TRDE heeft Fluvius een transparant en participatief overleg gehouden met de betrokken marktdeelnemers en -partijen voor het opstellen van de regels voor de aankoop van niet-frequentie-gerelateerde ondersteunende diensten. Op 25/03/2024 werd een stakeholderoverleg georganiseerd met een brede groep marktpartijen en de transmissienetbeheerder, met als doel de wijzigingen van de herziene versie toe te lichten. Tussen 12/4/2024 en 26/4/2024 organiseerde Fluvius een marktconsultatie, waarbij stakeholders schriftelijke feedback konden bezorgen.

Allereerst bedanken we iedereen voor alle ontvangen feedback, zowel tijdens het stakeholderoverleg als via de marktconsultatie. Fluvius heeft alle ontvangen feedback verzameld en geanalyseerd. In dit document reageren we op een aantal opvattingen die volgens ons meer uitleg behoeven.

De lijst met alle niet-confidentiële reacties is toegevoegd als bijlage bij dit document, alsook de antwoorden van Fluvius en of deze reacties tot een wijziging van het voorliggende voorstel hebben geleid.

2 Reacties op de ontvangen input

2.1 Markttesten

De verschillende reacties op de consultatie spreken hun appreciatie uit over de voorliggende specificatie, als een positieve eerste stap voor de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten door de DNB. Alle stakeholders benadrukken daarbij eveneens de noodzaak tot verdere ontwikkeling in samenwerking met de markt. Fluvius treedt deze opmerkingen bij en erkent ten volle de noodzaak tot het organiseren van markttesten om zo het marktdesign iteratief verder vorm te geven.

Verspreid over Vlaanderen heeft Fluvius op dit moment een 20-tal transformatorstations geïdentificeerd die redelijkerwijs in aanmerking komen voor de use case rond "spanningsbeheer op het koppelpunt", op basis van zowel de heersende nood als het geschatte potentieel aan regelbaar reactief vermogen. Specifiek voor de markttesten werden TS Burcht en TS Beveren-Waas 15 kV weerhouden als het meest kansrijk om de marktwerking te proberen initiëren. Indien succesvol, kan de opschaling naar meer regio's in Vlaanderen snel volgen.

Op vrijdag 24/05/2024 organiseerde Fluvius reeds een webinar om kenbaar te maken rond welke vraagstukken op korte termijn een markttest georganiseerd wordt en wat de praktische modaliteiten dienaangaande zullen zijn. Een markttest heeft tot doel een bepaald mechanisme te testen waarmee een match wordt gezocht tussen een technische nood van de DNB en een commercieel aanbod van FSP's. Elke markttest omvat o.a. het kiezen van de geografische zone en de identificatie van de concrete behoefte, het punctueel vastleggen van de daaruit volgende productvereisten, het opzetten van een matching platform en het passend benaderen van FSP's.

De markttesten moeten kennis opbouwen in verschillende onderzoeksvragen. Het gestructureerd doorlopen van deze vragen stelt Fluvius de komende jaren in staat om de maturiteit van de regels voor de marktgebaseerde aankoop van ondersteunende diensten stelselmatig op te voeren.

Algemene onderzoeksvragen

- PARTICIPATIE: Zien we effectief aanbod? Van welke bedrijven en asset klassen wel/niet en waarom? Wat is nodig om dat aanbod te laten overgaan tot participatie?
- PRIJSZETTING: Welke prijs kleeft de markt zélf op zijn aanbod? Wat kunnen we na de piloot nog bijleren wat betreft de *key drivers* van die prijszetting?
- CONCURRENTIE: Zijn er genoeg aanbieders en heeft dit een wenselijk effect op de kostprijs?
- PRODUCTPARAMETERS: Welke sleutelparameters in het product/market design zijn doorslaggevend voor het aanbod?
- TOOLING & PROCES: Hoe belangrijk zijn de praktische aspecten van de samenwerking met FSP's (bv. type platform, communicatiekanalen, contracten,...)?

Fasering

Hierna volgt een overzicht van de verschillende testfases op basis van de huidige inzichten. Het is echter waarschijnlijk dat het concreet opzetten van het platform, onboarden van FSP's, uitvoeren van marktprocedures,... leidt tot belangrijke inzichten en noopt tot bijsturing van het onderstaande plan van aanpak. Het is dan ook de wens van Fluvius om de lessen steeds snel om te zetten, door ze te implementeren in een volgende markttest en/of iteratie van de regels voor ondersteunende diensten.

<p>Test 1</p> <p>Volledige onboarding + marktprocedure + levering voor beperkte geografie</p> <p>Timing</p> <p>Q3 '24 – Q1 '25</p>	<p>Hypotheses & leerdoelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>CONTRACTEREN & PREQUALIFICEREN</u>: Hoe snel kunnen nieuwe aanbieders de nodige stappen doorlopen? Welke barrières ervaren zij nog? • <u>ONBOARDING</u>: Hoe kunnen we het proces voor nieuwe installaties stroomlijnen en manuele tussenkomsten minimaliseren? • <u>BIEDEN</u>: Volstaan eenvoudige biedparameters (<i>Q_range</i>, <i>P_threshold</i>, <i>H_ava</i>) voor marktpartijen i.f.v. de eigenheden van hun installaties, operaties en risico's? • <u>STUREN</u>: In welke mate blijken onbeschikbaarheden over de gecontracteerde partijen te overlappen? Komt Fluvius bij momenten 'zonder sturing' te zitten? • <u>EFFICIENTIE & EFFECTIVITEIT</u>: Toont de sturing op deze locaties zijn technisch nut aan verantwoordbare totale kost? • <u>ORGANISATIE</u>: Welke taken moet Fluvius operationaliseren om op bredere schaal reactief sturing te kunnen inzetten? <p>Noden</p> <p>E-procurement platform, flex zones en kaarten op website, uitgewerkt prekwificatie proces, raamwerk FRP-DNB contractering onder WOO</p>
<p>Test 2</p> <p>Reactief product lanceren + opschaling naar bredere geografie met verbeterd platform</p> <p>Timing</p> <p>Q3 '25 – Q2 '26</p>	<p>Hypotheses & leerdoelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>OPSCHALEN</u>: Hoe kan Fluvius een bredere geografie en dus grotere pool kandidaat-aanbieders efficiënt benaderen? • <u>TOOLING</u>: Hoe kan de opzet van een specifiek platform deze markt optimaal ondersteunen? Is het voor FSP's haalbaar om zich op een platform te aligneren? • <u>ASSETS</u>: Welke assets kunnen de belangrijkste bijdrage leveren op reactief vlak, nu het product op veel meer locaties beschikbaar wordt? Hoe staan zij competitief tegenover elkaar en verandert dit de wensen qua technische of productvereisten? <p>Noden</p> <p>Ander marktplatform dan e-procurement, operationele tools voor sturing, performantie bepaling & settlement op grotere schaal, zicht op operationele kosten kant Fluvius</p>

2.2 Prekwalificatie & onboarding

Tijdens de marktconsultatie werden geen vragen gesteld of feedback gegeven op het aspect “Prekwalificatie & onboarding”. Op basis van voortschrijdend inzicht voerde Fluvius echter beperkte wijzigingen door in het document. Deze omvatten:

- Aligering van de terminologie op het proces van aankoop, meer specifiek de vervanging van “veiling” door “marktprocedure” en de vervanging van “tender” door “marktvraag”;
- Duiding dat deelname aan de Fluvius diensten en dus ook prekwilificatie als FSP vrijblijvend is. Er is geen verplichting tot deelname aan de dienst (cf. §5.3.1);
- Verduidelijkingen omtrent hoe de contractuele relaties tot stand komen tussen de partijen (cf. §5.3.1 en §5.3.2);
- Verduidelijking van de wettelijke documenten die aangeleverd dienen te worden in het kader van prekwilificatie. Deze zijn het gevolg van Wetgeving Overheidsopdrachten (cf. §5.3.2);
- Toevoeging dat er, om te kunnen kwalificeren als FSP, minimaal 1 leveringspunt geregistreerd dient te worden. Dit teneinde de technische bekwaamheid van de kandidaat-FSP aan te tonen (cf. §5.3.2);
- Reductie van het aantal parameters opgevraagd tijdens de “identificatie van het leveringspunt” (cf. §5.3.3) om de administratieve last voor partijen te minimaliseren.

2.3 Prijszetting

Vanuit de optiek van eenvoud en transparantie opteert Fluvius vandaag voor een vaste prijs (in EUR/Mvarh) gedurende een langere periode (6 maanden tot 1 jaar). De markttesten beogen op basis hiervan de commerciële haalbaarheid van de use case "spanningsbeheer op het koppelpunt" nader te evalueren. Dit moet o.a. uitwijzen of daadwerkelijk aanbod gevonden wordt en/of welke verbeteringen opportuun zijn.

In die context zal Fluvius in dialoog treden met de marktpartijen om te bepalen welke werkwijze hen het beste toelaat om bepaalde risico's en opportuniteitskosten correct in te calculeren in hun prijszetting. Een mogelijkheid daartoe is, zoals ODE en FEBEG aangeven, het toelaten van biedingen met een variabele prijs (bv. in functie van de marktprijs voor energie). Een alternatief, zoals voorgesteld door Bnewable, kan erin bestaan om marktprocedures te organiseren met kortere biedingsperiodes. Daarnaast suggereert Bnewable om twee verschillende prijzen in te laten bieden in plaats van één unieke, teneinde verfijnde biedingen toe te laten in functie van de technische karakteristieken van de betrokken assets. Gezien de bijkomende complexiteit die ermee gepaard gaat, zal Fluvius elk van deze opties nader bestuderen in de volgende iteraties van het marktdesign.

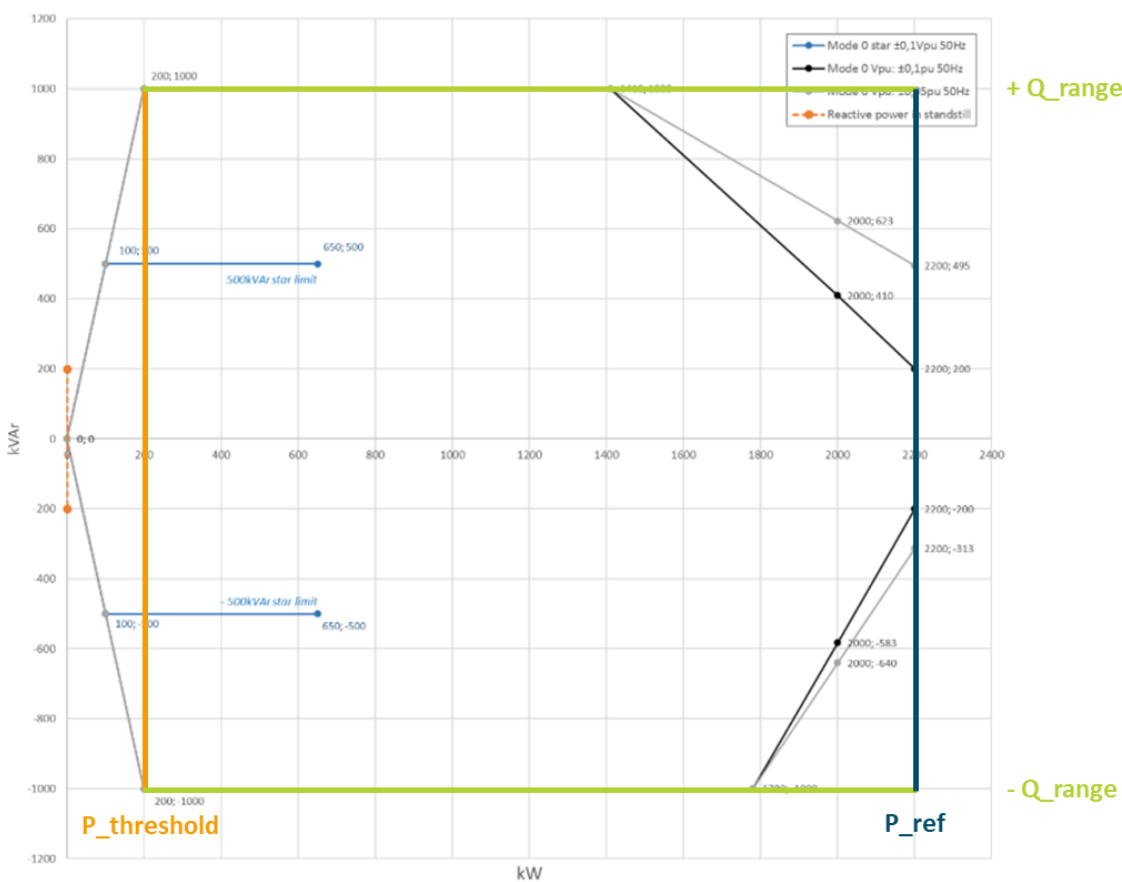
Om de marktwerking ten volle te laten spelen en aanbieders maximaal te incentivieren om hun bieding te baseren op de reële onderliggende kosten (m.i.v. een billijke vergoeding), kiest Fluvius er bewust voor om de maximumprijs niet kenbaar te maken voorafgaandelijk aan de aanbesteding. De kernvraag is immers niet 'hoeveel wil Fluvius betalen' maar wel 'aan welke kost kan de markt dergelijke dienstverlening aanbieden'. Deze marktprijzen voor regelbaar reactief vermogen kunnen dan afgezet worden ten opzichte van de alternatieven om de algemene kostenefficiëntie van ondersteunende diensten te evalueren.

Fluvius kan daarvoor indicatief verwijzen naar de transmissienettarieven van Elia voor de aanvullende afname of injectie van reactieve energie, die van toepassing zijn bij de uitgang van de transformaties naar middenspanning. Voor de jaren 2024 t.e.m. 2027 bedraagt dit tarief ten aanzien van Fluvius 11,022 EUR/Mvarh. De gecumuleerde kosten voor "spanningsbeheer op het koppelpunt" (zowel interne werkingskosten van de DNB als externe vergoedingen ten aanzien van FSP's) mogen deze referentiewaarde vanzelfsprekend niet overschrijden om vanuit maatschappelijk oogpunt zinvol te zijn.

2.4 Biedparameters

FEBEG geeft aan dat de parameters die het uitgangspunt vormen voor een bod, kunnen worden uitgebreid zodat het reactief regelbereik van de assets op een completere manier kan worden aangegeven.

Het reactief regelbereik Q_range stipuleert de absolute waarde van de maximaal realiseerbare inductieve dan wel capacatieve uitwisseling met het distributienet. De drempelwaarde $P_threshold$ definieert het minimum actief vermogen vanaf wanneer de aanbieder met zijn aansluitingspunt het desbetreffend regelbereik kan invullen. De referentiewaarde P_ref verwijst naar het nominaal actief vermogen van de installatie(s). Fluvius erkent dat dit een zekere vereenvoudiging inhoudt van de technische realiteit (zie aangepaste figuur hieronder).

Zoals beschreven in §5.4.1 (Marktprocedure), komt het de aanbieder steeds zelf toe om voor de geboden Q_range het aantal uren beschikbaarheid op jaarbasis (H_ava) te declareren, rekening houdend met alle technische randvoorwaarden, dan wel meteorologische en/of marktcondities. Op dit moment zijn enkel Q_range en H_ava maatgevend voor de bod selectie en gunning (zie §5.4.2) en geldt $P_threshold$ louter als indicatief. De drempelwaarde is immers slechts één van de randvoorwaarden waaronder een aanbieder in staat of bereid is om regelbaar reactief vermogen te leveren, naast eventuele bijkomende limitaties uit het P-Q diagram van de installatie(s) en/of andere, niet-technische overwegingen.

Desalniettemin wenst Fluvius $P_{threshold}$ separaat te capteren tijdens het biedproces, teneinde een beter begrip te krijgen van de onderliggende (markt)dynamiek. Uit de piloottesten is namelijk gebleken dat verschillende regelmodi verschillende gevolgen kunnen hebben voor de prijszetting (bv. injectie- versus compensatormodus). De markttesten hebben o.a. tot doel om vast te stellen of deze biedparameters voldoende reflectief zijn voor het effectieve aanbod.

Tenslotte wenst Fluvius te benadrukken dat de DNB voor versturen van de setpoints bij levering van de dienst enkel rekening zal houden met het opgegeven regelbereik (m.a.w. het verstuurd setpoint zal niet groter zijn dan het maximale setpoint). De DNB zal géén rekening houden met eventuele randvoorwaarden inzake het minimaal actief vermogen (m.a.w. het komt de aanbieder steeds zelf toe om al dan niet te reageren op het verstuurd setpoint i.f.v. de beoogde beschikbaarheid). De FSP is tevens verantwoordelijk om zich intern te beveiligen tegen ongewenste setpoints zodat die geen negatieve impact kunnen hebben op hun achterliggende installatie.

2.5 NFS en interactie met de nettarieven

Febeliec acht een NFS irrelevant voor *demand side response* aangezien de netgebruiker op elk moment het recht heeft om zijn vraag te moduleren. Zoals beschreven in het luik rond NFS in §5.3.3 (DNB prekwificatie) veronderstellen de capaciteitsstudies van de netbeheerder steeds standaard reactief gedrag, cfr. de forfaitair toegelaten hoeveelheid reactieve energie uit de periodieke distributienettarieven (voor afname) dan wel het opgelegd reactief werkingpunt uit de aansluitvoorwaarden (voor injectie).

Gezien de vraag naar ondersteunende diensten gepaard kan gaan met significant hogere uitwisselingen van reactieve energie, dienen de effecten op de lokale spanningskwaliteit specifiek geëvalueerd te worden. Fluvius streeft er desalniettemin naar om het administratief proces zo eenvoudig mogelijk te maken en de Netwerk Flex Studie gericht en doelmatig in te zetten. Er zal daarom enkel een NFS uitgevoerd worden indien daadwerkelijk structureel afwijkend reactief gedrag voorzien wordt, m.a.w. voor installaties wiens $\cos(\phi)$ ingevolge de levering van ondersteunende diensten lager dan 0,95 kan zakken. Dit werd verduidelijkt in de tekst.

Febeliec wijst er tevens op dat het belangrijk is om de negatieve effecten van deelname aan ondersteunende diensten op de nettarieven te neutraliseren. Een belangrijke voorwaarde daarvoor is dat de levering van de dienst geen ongewenste neveneffecten sorteert op de netstabiliteit, wat de eerder vermelde NFS derhalve moet uitwijzen.

Fluvius wenst te benadrukken dat een rechtstreekse correctie in de facturatie van de distributiekosten niet voorzien wordt. De eventuele tarieven voor de aanvullende afname van reactieve energie, veroorzaakt door het leveren van een ondersteunende dienst, zullen separaat gecompenseerd worden bij de uitbetaling de dienst. Deze kosten dient de FSP dus niet mee te nemen in zijn prijszetting. Een gelijkaardige compensatie is echter niet voorzien v.w.b. de tarieven voor het netgebruik (verhoging toegangsvermogen of maandpiek). De piloottesten hebben uitgewezen dat reactieve sturing weliswaar de afnamepiek licht kan verhogen, maar de impact hiervan zou beperkt moeten zijn. Voor zover relevant, dient de FSP deze kosten dus te verwerken in zijn prijszetting.

2.6 Kosten voor testen

ODE en FEBEG stellen dat extra kosten ten gevolge van testen vergoed moeten worden, zodat enkel de kosten verbonden aan het leveren van de dienst in rekening genomen moeten worden bij het opmaken van een bod.

Fluvius wenst te verduidelijken dat het testprotocol zo eenvoudig en efficiënt als mogelijk opgezet wordt. Het beoogde script zal maximaal 1 uur tijd in beslag nemen om de reactieve setpoints, feedback en metingen te verifiëren. Dit werd verder toegelicht in de specificaties. Bij een succesvol verloop van deze testen worden de benodigde inspanningen alsook de geleverde volumes vanwege de aanbieder als minimaal ingeschat.

De indienstnametest vindt plaats na de bod selectie en voor aanvang van de levering van de dienst. Een geslaagde indienstnametest is een noodzakelijke voorwaarde om de dienst te kunnen leveren. Deze test wordt steeds ingepland in overleg met de FSP. Principieel zijn alle opzetkosten voorafgaand aan de dienstverlening ten laste van de aanbieder, zowel voor de indienstnametest zelf als eventuele correctieve acties en hertesten die hieruit zouden volgen. Indien wenselijk, laten de biedparameters van de marktprocedure (zie §5.4.1) de FSP toe om hiervoor een CAPEX tussenkomst te vragen.

Eens de eenheden succesvol in dienst genomen zijn, zal de DNB maximaal 1x per jaar een geplande setpointtest of ongeplande beschikbaarheidstest organiseren. Aangezien dit louter de verificatie van een bestaande functionaliteit betreft, worden hiervoor geen specifieke tussenkomsten voorzien. Enkel de effectieve levering van de dienst wordt vergoed cfr. §5.7 (Settlement, vergoeding en penalisaties).

2.7 Confidentialiteit

Zowel ODE als FEBEG uit bezorgdheid i.v.m. de confidentialiteit van biedingen, indien de resultaten van de marktprocedures gepubliceerd zouden worden. Fluvius begrijpt deze bezorgdheden en heeft daarom de tekst op een aantal punten herzien.

Ten eerste zal de rapportering van geboden prijzen, vermogens en volumes enkel publiek gemaakt worden indien minstens 3 FSP's een bod uitgebracht hebben. Indien minder dan 3 FSP's deelnamen aan de marktprocedure, zal de rapportage enkel met de VREG gedeeld worden. Ten tweede zal Fluvius de informatie m.b.t. aangeboden vermogens en volumes loskoppelen van informatie m.b.t. de geboden prijzen, zodat binnen een beperkte geografie niet afgeleid kan worden welke individuele installatie/partij welke prijs heeft ingeboden. Het blijft echter essentieel om het totaal aantal Mvar's en Mvarh'en en het bereik van de ingeboden prijzen te publiceren, teneinde in opeenvolgende rondes van de markt prijsconcurrentie te stimuleren.

Tijdens de markttesten zal Fluvius de deelnemers uitgebreid bevragen met het oog op de publieke rapportering en de 'lessons learned'. Tijdens deze bevraging kan de publicatiewijze tevens worden getoetst om te verifiëren dat deze indirect geen vertrouwelijke informatie blootlegt.

3 Bijlagen

- Bijlage 1: [Reacties consultatie regels NFGOD](#)
- Bijlage 2: [Regels voor NFGOD – versie ingediend VREG](#)
- Bijlage 3: [Regels voor NFGOD, met track changes t.o.v. versie 2023](#)